

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «НОРМАТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦИВІЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ»

Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Гірництво
Тривалість викладання	9,10 чверті
Заняття:	5-й семестр
Лекції	2 години на тиждень
Практичні	1 година на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=2342>
Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти
Онлайн-консультації: Microsoft Teams – команда «НРЦБ» та електронна пошта

Інформація про викладачів:

	Шайхлісламова Ірина Анатоліївна, Доцент кафедри охорони праці та цивільної безпеки, кандидат технічних наук, доцент
	Персональна сторінка: https://aop.nmu.org.ua/ua/spivrob_kaf/prepods/shaikhislamova/
	E-mail: shaikhislamova.i.a@nmu.one

1. Анотація до курсу

У курсі розглянуто законодавство України з цивільної безпеки, суб'єкти законодавчої діяльності в галузі безпеки життєдіяльності та охорони праці, міжнародні договори з охорони праці та умови їх застосування в Україні, державні нормативно-правові акти з охорони праці, відповідальність за порушення вимог законодавства про охорону праці та інформаційне забезпечення цивільної безпеки.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – формуванні у майбутніх фахівців в галузі цивільної безпеки систематизованих теоретичних знань щодо вимог чинного законодавства з безпеки життєдіяльності та охорони праці та навиків їх застосування в практичній діяльності.

Завдання курсу:

- За результатами вивчення дисципліни студент повинен знати:
- терміни та визначення основних понять в галузі цивільної безпеки;
  - загальну структуру законодавства;
  - суб'єкти законодавчої та нормотворчої діяльності;
  - основні закони, правове поле яких поширюється на безпеку життєдіяльності та охорони праці, техногенну безпеку тощо;
  - види міжнародних, міждержавних, національних та галузевих нормативно-правових актів та нормативних документів;

- акти підприємств з охорони праці та порядок їх опрацювання;
- правове регулювання відповідальності за порушення законодавства про охорону праці та злочини проти безпеки виробництва;
- знати офіційні інформаційні джерела щодо законодавства про охорону праці.

3. Результати навчання:

Після вивчення дисципліни студент зможе:

- застосовувати знання з охорони праці в процесі навчання працівників та управлінської діяльності на виробництві;
- оцінювати трудову діяльність за критеріями її відповідності вимогам законодавства про охорону праці;
- впроваджувати вимоги законодавства при опрацюванні актів підприємств з охорони праці;
- формувати інформаційну базу підприємства з питань нормативно-правового забезпечення цивільної безпеки;
- користуватися інформаційними ресурсами, пошуковими системами, покажчиками, реєстрами з питань цивільної безпеки.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ
1. Вступ. Загальна структура законодавчих та нормативно-правових актів України з цивільної безпеки.
2. Законодавство України про охорону праці.
3. Суб'єкти законодавчої діяльності в галузі охорони праці
4. Міжнародні договори з охорони праці та умови їх застосування в Україні
5. Стандарти України в галузі охорони праці.
6. Національні (державні) нормативні акти з охорони праці.
7. Акти підприємств з охорони праці
8. Відповідальності за порушення Законодавства.
9. Інформаційне забезпечення охорони праці
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
1. Опрацювання Закону України «Про охорону праці» та законопроекту «Про безпеку і здоров'я працівників на роботі»
2. Ознайомлення з різними формами оформлення працевлаштування (прийняття на роботу).
3. Ознайомлення з порядком навчання посадових осіб і спеціалістів з питань охорони праці
4. Ознайомлення з реєстрами та покажчиками нормативно-правових актів з цивільної безпеки
5. Формування переліку документів з охорони праці які мають бути на підприємстві
6. Опрацювання порядку розробки і затвердження документації з охорони праці на підприємстві та термінів їх зберігання
7. Дослідження порушення трудової, виробничої і технологічної дисципліни

8. Встановлення відповідальності покладеної на інженера з
9. Опрацювання порядку накладення штрафів за порушення законодавства про працю та зайнятість населення
10. Опрацювання офіційних інформаційних джерел щодо законодавства про охорону праці.

Самостійна робота (особистісно-орієнтована з елементами дистанційної).

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Використовується сучасне комп'ютерне та мультимедійне обладнання кафедри охорони праці та цивільної безпеки, з доступом через браузер Google Chrome до інтернет-ресурсів, офіційних сайтів з законодавчих та нормативно-правових актів з цивільної безпеки, бібліотека (ауд. 1/7) з архівом періодичних видань що стосуються нормативних актів з цивільної безпеки.

Програмне забезпечення: MS Office 365, у тому числі активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one), використання дистанційної платформи Moodle (<https://do.nmu.org.ua/>).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі **поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП»».

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

Виставлення балів ґрунтується на об'єктивних критеріях відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина		Бонус	Разом
	При своєчасному складанні	При несвоєчасному складанні		
95 балів	100 балів	70 балів	5	100

(тести або завдання за темою)	(10робіт*10балів)	(10робіт*7балів)		
-------------------------------	-------------------	------------------	--	--

Теоретична частина оцінюється за результатами тестування або завдання за темою. Практична частина оцінюється шляхом захисту практичних робіт. За теоретичну або практичну частину здобувач вищої освіти отримує бали в залежності від виконаного об'єму завдання до кожної роботи.

6.3. Бонуси. Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) отримують додатково 5 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

6.4. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання** під час виконання комплексної контрольної роботи.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" (<https://cutt.ly/W1TiPGE>).

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика. Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365 та відвідування групи в Teams.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Основи гірничорядувальної справи» (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання стосовно курсу мають надсилатися на електронну пошту викладача або до групи в Teams.

7.3. Політика щодо перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно

підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

8. Методи навчання

Методологічною основою курсу «Нормативне регулювання цивільної безпеки» є :

- 1) Метод конкретної ситуації (розвиває здібність розуміти, аналізувати, самостійно приймати рішення);
- 2) Метод евристичних питань (систематизує найбільш значущі питання);

9. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Нормативне регулювання охорони праці: навч. посіб./ В.І. Голінько, І.А. Шайхлісламова // Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка». [Електронний ресурс]. 2019 – 110 с.

2. Голінько В.І. Основи охорони праці: Підручник/ В.І. Голінько; М-во освіти і науки України; Нац. Гірн. Ун-т. – 2-ге вид. – Д.: НГУ, 2014. – 271с.

3. Русаловський А.В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навч. посібник. –5-те вид., допов. І перероб. К.: Університет «Україна», 2011. –С.145-148.

4. Конституція України.

5. Закон України «Про охорону праці».

6. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

7. Закон України "Про колективні договори і угоди"

8. Кодекс законів про працю України.

9. Кримінальний кодекс. [Електронний ресурс].

10. НПАОП 0.00-4.03-04. Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці

11. Показчик нормативно-правових актів з питань охорони праці, затверджений. [Електронний ресурс]. URL: [Ndiop.kiev.ua/uploads/pokaz.pdf](http://ndiop.kiev.ua/uploads/pokaz.pdf)

12. Трудове законодавство. Основні нормативні акти. Частина 2. Правові засади охорони праці / Упоряд.: Р.С. Кірін, В.І. Голінько, В.Г. Ткаченко. – Д. НГУ, 2006.- 168с.

13. Державний реєстр нормативних документів з промислової безпеки та охорони праці на підприємствах вугільної галузі України. [Електронний ресурс]. URL: dnop.com.ua

14. НПАОП 0.00-4.12-05. Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці. [Електронний ресурс]. URL:

15. НПАОП 0.00-4.24-03. Положення про порядок трудового і професійного навчання неповнолітніх професіям, пов'язаним з роботами із шкідливими та важкими умовами праці, а також з роботами підвищеної небезпеки

16. НПАОП 10.0-5.35-95. Інструкція з навчання працівників шахт. [Електронний ресурс]. URL:

17. НПАОП 0.00-4.12-2005. Перелік робіт з підвищеною небезпекою від

26.01.2005. [Електронний ресурс]. URL:

18. НПАОП 0.00-6.03.93. Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві.

19. НПАОП 0.00-4.15-98. Положення про розробку інструкцій з охорони праці

20. Положення про дисципліну працівників гірничих підприємств, затверджено постановою КМУ від 13 березня 2002 р. №94.

21. Міжнародне законодавство про охорону праці. Конвенції та рекомендації МОП. У трьох томах – Київ. Основа, 1997.

22. Комплект нормативно-правової документації з охорони праці для малих підприємств / Довідково-інформаційне видання. – Дніпропетровськ: Арт-прес, 2005. – 38с.

23. Офіційний вісник України. Офіційне видання – Київ.

24. Журнал «охорона праці», oхoгoпapгacі.Kіev.ua/ua/

25. Журнал «промислова безпека», prombezpeka.com

26. Всеукраїнський портал з питань охорони праці.

Методичні розробки

1. Опрацювання типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці. Методичні рекомендації до практичного заняття з дисциплін спеціалізації «Охорона праці» і «Промислова безпека та охорона праці» (для студентів спеціальностей 103 «Науки про землю», 184 «Гірництво», 263 «Цивільна безпека») / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», укладачі: І.А. Шайхлісламова, М.О. Гончар – Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. ОПЦБ –2019. – 29с.

2. Відповідальність працівників та посадових осіб щодо порушення законодавства України з охорони праці. методичні рекомендації до виконання самостійної роботи і практичних занять з дисциплін спеціалізації «Охорона праці» і «Промислова безпека та охорона праці» (для студентів спеціальностей 103 «Науки про землю», 184 «Гірництво», 263 «Цивільна безпека») / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», укладачі: І.А. Шайхлісламова, М.О. Гончар – Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. ОПЦБ –2019 - 30 с.

3. Нормативне регулювання охорони праці та цивільної безпеки. Методичні рекомендації до самостійного вивчення курсу та контрольні завдання (для студентів спеціальностей 103 «Науки про землю», 184 «Гірництво», 263 «Цивільна безпека») / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», укладачі: І.А. Шайхлісламова, М.О. Гончар – Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. ОПЦБ –2018 - 10 с.